Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2026Z16156

Vragen van de leden **Flach** en **Stoffer** (beide SGP) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei en de Staatssecretarissen van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van Infrastructuur en Waterstaat over *de beantwoording van Kamervragen over zwerfstroom en aanhoudende problemen bij veehouderijen* (ingezonden 13 juli 2026).

Vraag 1
Deelt u de constatering dat er tenminste signalen zijn dat meerdere veehouderijbedrijven dierenwelzijns- en andere problemen hebben mogelijk als gevolg van zwerfstroom?[1] [2]

Vraag 2
Hoe waardeert u de kritiek van experts, waaronder hoogleraar elektromagnetisme Frank Leferink, op de uitgevoerde second opinion door DNV?[3]

Vraag 3
Bent u op de hoogte van de brief verstuurd vanuit gedeputeerde staten Zuid-Holland aan de provinciale staten?[4]

Vraag 4
Hoe waardeert u de breed gedeelde conclusies die getrokken zijn naar aanleiding van uitgevoerd onderzoek, de second opinion en overleg tussen betrokkenen en experts dat het voorkomen van de problematiek op twee losse maar in de buurt van elkaar gelegen bedrijfslocaties doet vermoeden dat er sprake is van bedrijfsoverstijgende oorzaken, dat de problematiek overeenkomt met andere bekende gevallen van zwerfstroom, dat elektrificatie mogelijk nieuwe uitdagingen oplevert waardoor vraagstukken over zwerfstroom meer gaan spelen, dat er nog geen eenduidige oorzaak van de problematiek is aan te wijzen en dat derhalve multidisciplinair onderzoek nodig is?

---

[1] Aanhangsel van de Handelingen II 2025/26, nr. 1459

[2] De Groene Amsterdammer, 24 juni 2026, «De koeien liegen niet».

[3] Foodlog, 26 mei 2026, «Koeien zijn de dupe van de hightechboerderij» (https://www.foodlog.nl/artikel/koeien-zijn-de-dupe-van-de-hightechboerderij)

[4] DOS-2020–0000155; https://www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/gedeputeerde-staten/besluiten/besluit/conclusie-onderzoek-naar-zwerfstroom-ooltgensplaat

Vraag 5
Is de veronderstelling juist dat er concrete veiligheidsnormering is beneden 2,5 kHz (netcode/technische code) en boven 150 kHz (op basis van de Europese EMC-richtlijn), maar niet in het middengebied?

Vraag 6
Is de veronderstelling juist dat zwerfstroom voorkomen kan worden via technische oplossingen, bijvoorbeeld door goede filtering bij elektrische installaties, ook in het frequentiegebied tussen 2,5 en 150 kHz?

Vraag 7
Is het uw voornemen om meer grip te krijgen op de problematiek van zwerfstroom? Zo ja, hoe?

Vraag 8
Is de veronderstelling juist dat de huidige normering geen uitsluitsel geeft wat betreft de invloed van elektrische verschijnselen op biologisch gedrag of stress bij dieren?

Vraag 9
Deelt u de mening dat een probleem dat zich in de praktijk voordoet, maar institutioneel moeilijk te adresseren is, toch opgepakt en uitgezocht moet worden?[5]

Vraag 10
Bent u bereid in overleg te gaan met betrokken experts over de noodzaak en eventuele opzet van het gevraagde multidisciplinair onderzoek naar zwerfstroom?

[5] Foodlog, 23 juni 2026, «Waar geen belang is, wordt zwerfstroom niet opgelost». (https://www.foodlog.nl/artikel/waar-geen-belang-is-wordt-zwerfstroom-niet-opgelost)